

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

EXPUNERE DE MOTIVE

Conform prevederilor Legii nr.263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, în situația în care persoana decedată era pensionar sau îndeplinea condițiile pentru obținerea unei pensii, au dreptul la pensie de urmaș:

1. Copiii:

- până la vârsta de 16 ani;
- dacă își continuă studiile într-o formă de învățământ organizată potrivit legii, până la terminarea acestora, fără a depăși vârsta de 26 de ani;
- pe toată durata invalidității de orice grad, dacă aceasta s-a ivit în perioada în care se aflau în una dintre situațiile prevăzute mai sus.

2. Soțul supraviețuitor:

- la împlinirea vârstei-standard de pensionare, dacă durata căsătoriei a fost de cel puțin 15 ani. Dacă durata căsătoriei a fost mai mică de 15 ani, dar de cel puțin 10 ani, cuantumul pensiei de urmaș convenit se diminuează cu 0,5% pentru fiecare lună, respectiv 6% pentru fiecare an de căsătorie în minus;
- indiferent de vârstă, pe perioada în care este invalid de gradul I sau II, dacă durata căsătoriei a fost de cel puțin 1 an;
- indiferent de vârstă și de durata căsătoriei, dacă decesul soțului susținător s-a produs ca urmare a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale și dacă nu realizează venituri lunare dintr-o activitate profesională pentru care asigurarea este obligatorie ori dacă acestea sunt mai mici de 35% din câștigul salarial mediu brut;
- care nu îndeplinește condițiile prevăzute de lege, beneficiază de pensie de urmaș pe o perioadă de 6 luni de la data decesului, dacă în această perioadă nu realizează venituri lunare dintr-o

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

activitate profesională pentru care asigurarea este obligatorie sau dacă acestea sunt mai mici de 35% din câștigul salarial mediu brut;

- care are în îngrijire la data decesului susținătorului unul sau mai mulți copii în vârstă de până la 7 ani, beneficiază de pensie de urmaș până la data împlinirii de către ultimul copil a vârstei de 7 ani, în perioadele în care nu realizează venituri lunare dintr-o activitate profesională pentru care asigurarea este obligatorie sau dacă acestea sunt mai mici de 35% din câștigul salarial mediu brut.

Cuquantumul pensiei de urmaș este stabilit ca procent din punctajul mediu anual realizat de susținător, aferent pensiei pentru limită de vârstă aflată în plată sau la care ar fi avut dreptul, în condițiile legii, susținătorul decedat, în funcție de numărul urmașilor îndreptățiți, astfel:

- a) 50% - pentru un singur urmaș;
- b) 75% - pentru 2 urmași;
- c) 100% - pentru 3 sau mai mulți urmași.

Totodată, precizăm că potrivit Deciziei nr.680/2012, Curtea Constituțională a României a constatat ca sintagma “în raport cu vârsta conform tabelului nr.3” , stipulate la art.73, alin.1 din Legea 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, este neconstituțională. Astfel Curtea Constituțională reține faptul că, pentru deschiderea dreptului la pensie, legiuitorul a prevăzut, de principiu, existența unui stagiu de cotizare minim sau complet, după caz, precum și o vârstă standard de pensionare. Îndeplinirea cumulativă, potrivit specificului fiecărui tip de pensie, a celor două condiții impuse dă naștere dreptului persoanei în cauză să beneficieze de pensie pentru limită de vârstă, anticipată, anticipată parțială, de invaliditate sau de urmaș, dar precizează că în privința pensiei de invaliditate, aplicarea strictă a celor două elemente pentru deschiderea dreptului la pensie încalcă principiul contributivității, ca element esențial al dreptului la pensie (cu privire la semnificația, importanța și valențele acestui principiu, a se vedea, cu titlu exemplificativ, Decizia nr. 872 din 25 iunie 2010, Decizia nr. 874 din 25 iunie 2010, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 433 din 28 iunie 2010, sau Decizia nr. 224 din 13 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 256 din 18 aprilie 2012).

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

Principiul contributivității stă la baza întregului sistem public de pensii, dreptul la pensie, precum și cuantumul pensiei fiind acordat, respectiv determinat ca urmare a contribuțiilor realizate la bugetul asigurărilor sociale de stat. Contribuțiile astfel realizate nu se circumscriu numai pensiilor pentru limită de vârstă, ci și tuturor celorlalte pensii. Este legitimă și constituțională stabilirea de către legiuitor a unei vârste standard de pensionare și a unui stagiu de cotizare minim sau complet, după caz (a se vedea Decizia nr. 1.612 din 15 decembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 888 din 30 decembrie 2010), însă, în privința pensiei de invaliditate sau a pensiei de urmaș, rațiunile care stau la baza reglementării unei vârste standard de pensionare sau a unui stagiu de cotizare minim ori complet nu mai subzistă.

Așadar, în situația stabilirii pensiei de urmaș, pierderea vieții persoanei în funcție de care se calculează pensia de urmaș este un eveniment aleatoriu, de forță majoră, ce nu poate fi controlat de persoana în cauză, astfel încât stabilirea unei vârste și a unui stagiu minim de cotizare de la care poate fi acordată pensia de urmaș nu se justifică în situația copiilor acesteia.

Condițiile pe care legiuitorul trebuie să le impună în acest caz trebuie să vizeze strict stagiul de cotizare deja realizat, astfel încât, indiferent de vârsta copiilor, aceștia să poată beneficia de o pensie de urmaș potrivit contribuției realizate de părintele său anterior survenirii decesului.

În România, nimeni nu a urmărit articularea unui sistem de protecție socială în care să fie incluși și copiii rămași orfani prin decesul unuia sau ambilor părinți.

Conform legislației în vigoare, copiii care trebuie să obțină o pensie de urmaș prin decesul unuia sau ambilor părinți sunt condiționați de vârsta și stagiul de cotizare al părintelui decedat.

În acest sens, vă aduc în atenția domniilor voastre următorul caz:

Un accident petrecut la sfârșitul lunii mai, anul trecut în orașul Nasaud i-a lăsat orfani de mama pe un băiețel și 6 fetite cu vârste cuprinse între 3 luni și 6 ani. Femeia a murit după ce a fost lovită de un camion, însă Nicoleta, fetita pe care o ținea de mână și Geta un bebeluș ținut în brațe de mama, au scăpat în mod miraculos nevatamate. Copiii, îngrijiți de tatăl lor, locuiesc într-o casuță darăpanată, pe un deal din satul Cosbuc. Nicoleta, fetita cea mai mare, în vârstă de 7 ani, e

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

imbracata in negru. E singura care poarta doliu si tot singura constienta ca mama lor a murit. Ceilalti, Cristian (6ani), Ionela (5 ani), Tabita (4 ani), Simona (3 ani), Delia (2 ani), Geta (3 luni) traiesc in asteptare.

In ziua accidentului, sotul se afla la cativa metri de locul in care s-a produs tragedia. Chiar el a dus-o pe sotia lui la Nasaud cu o camioneta, fiindca fetita cea mai mica avea o problema dermatologica si medicii au trimis-o la Bistrita, neavand specialisti la Nasaud.

Desi cei mici ii dau zilnic puterea, Marian Ganea spune ca nu se poate desparti de momentul tragediei, desi a trecut ceva timp. Acesta spune: "Inca traiesc acele momente. Pentru mine e un gol care oricine ar incerca sa-l completeze, nu primeste forma initiala. Imi da putere Dumnezeu. Daca nu il aveam pe Dumnezeu sa ma sustina, eram prabusit, eram ruinat. Pentru mine, puterea nu e ceva care sa persiste, e ca si calciul. Se consuma in fiecare zi si in fiecare zi am nevoie de o alta doza de putere. Simt ca Dumnezeu imi da aceasta putere".

In urma acestei tragedii a unei familii din Romania, nu beneficiaza de pensie de urmas, nici sotul supravietuitor, dar nici copiii datorita varstei si stagiului de cotizare a femeii decedate.

Prezentul caz relatat are menirea de a atrage atentia clasei politice actuale cu privire la problema unor copii nevinovati, care desi trec prin traume de pierdere a unui parinte, sunt conditionati de obtinerea acestei pensii, de varsta si stagiul de cotizare al parintelui decedat.

Cazurile cele mai nefericite sunt acelea in care ambii parinti decedeaza , iar copilul/copiii sunt luati in ingrijire de rude. Stiut fiind faptul ca necesitatile materiale de ingrijire, crestere si educare sunt mari pentru acesti copii, statul trebuie sa intervina in a proteja familia, conform Constitutiei prin acordarea acestei pensii de urmas copiilor. Pentru acesti copii care desi trec prin adevarate traume, dar si pentru bunicii sau rudele care iau in ingrijire acesti copii, aceasta pensie reprezinta o necesitate pentru a ajuta la o buna dezvoltare a copiilor in conditii normale de viata. Actualii parlamentari trebuie sa repare aceasta nedreptate aplicata copiilor orfani prin adoptarea prezentei propuneri legislative.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

Prin prezenta propunere legislativa pentru modificarea si completarea Legii nr.263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea 1, nr.852 din 20 septembrie 2010, propunem renuntarea la conditionarea obtinerii pensiei de urmas a copilului de varsta si stagiul de cotizare al parintelui decedat.

Față de cele prezentate mai sus, supunem aprobării dumneavoastră prezenta propunere legislativa.

Initiator:

Deputat Tanase Razvan Ionut

